

Motion till riksdagen 2020/21:688

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

En svensk Magnitskijlagstiftning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en svensk lagstiftning för Magnitskijsanktioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 16 november 2009 somnade Sergej Leonidovitj Magnitskij in i Butyrkafängelset i Moskva efter statssanktionerad fysisk och psykisk tortyr. Han plågades som följd av att han nekats vård efter att ha drabbats av inflammerad bukspottkörtel. Magnitskij var en 37-årig revisor och jurist, som blev ett hot mot den ryska regimen när han under 2007 kunde föra fram information om stölder och statligt bedrägeri i miljardklassen.

Magnitskij arbetade som jurist åt finansmannen Bill Browder som var landets största utländska fondförvaltare. Browder kunde avslöja hur korrupta statstjänstemän mjölkade den ryska statskassan på minst 230 miljoner dollar men när dessa anklagelser kom för nära Rysslands högsta ledning utsattes han för förtal, anklagelser, frihetsberövande och till slut under 2005 förvisning. Efter Magnitskijs bortgång har Browder valt att hedra honom genom att med gott resultat föra arbetet mot korruptionen vidare.

Den 14 december 2012 skrev USA:s dåvarande president Barack Obama under den så kallade Magnitskijlagen. Lagen hade som avsikt att straffa ryska tjänstemän som ansvarat för den ryska skatterevisorn Sergej Magnitskijs död i ett fängelse i Moskva år 2009, och sedan 2016 tillåts den amerikanska regeringen sanktionera människorättsbrott, frysa tillgångar och hindra vissa personer från att resa in i landet.

Det är inte helt enkelt att förhindra brott mot mänskliga rättigheter i länder med en stor avsaknad av ett väl fungerande rättssamhälle eller demokratiska institutioner. Det finns dock sätt att minska risken för korruption eller brott mot mänskliga fri- och rättigheter. Olika varianter av Magnitskijlagar har antagits av ett flertal länder med målet att personer som gjort sig skyldiga till brott mot mänskliga rättigheter, oavsett nationalitet, ska straffas.

Riktade Magnitskijsanktioner anses vara mycket effektiva just eftersom de straffar det fåtal personer som bär ansvar för vissa brott samtidigt som vanliga medborgare inte drabbas. Lagstiftningen kan likaså verka preventivt just för att en sanktion mot en enskild blir särskilt kännbar. På så sätt avskräcks korrumperade personer från att agera rättsvidrigt. Eftersom det visat sig vara effektivt har såväl Europaparlamentet som Europarådet uppmanat sina medlemsländer att införa sanktionslagstiftningen. Flera länder, däribland Estland, Lettland, Litauen, Storbritannien och Kanada, har infört en sådan lagstiftning, dock inte Sverige. Regeringen fick ett tillkännagivande om en EU-gemensam sanktionslagstiftning under 2020. Vi menar att det är orimligt att invänta en EU-gemensam lagstiftning då man inom ramen för EU-samarbetet redan försökt med detta.

Under sommaren 2020 har situationen i Belarus ytterligare aktualiserat den här problematiken. Kandidater i presidentvalet, liksom andra som kunde påverka valet i riktning bort från den sittande presidenten, har fängslats och misshandlats. Detta visar att ett genomförande av en svensk Magnitskijlag är både viktigt och brådskande. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med ett förslag på en svensk Magnitskijlagstiftning.

Markus Wiechel (SD)

Björn Söder (SD)

Mats Nordberg (SD)

Sara Gille (SD)